

POSTANOWIENIE

Dnia 20 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z odwołania L.C.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.
o prawo do emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 20 października 2016 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 10 września 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odrzuca skargę kasacyjną,**
- 2. oddala wniosek pełnomocnika z urzędu ubezpieczonego o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w (...) wyrokiem z dnia 10 września 2015 r. oddalił apelację L. C. od wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 23 grudnia 2014 r., którym oddalono odwołanie ubezpieczonego od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. z dnia 27 czerwca 2014 r., odmawiającej ubezpieczonemu prawa do emerytury, ponieważ nie wykazał on 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

W wyrokach sądów *meriti* przyjęto, że do uznanego przez organ rentowy okresu 14 lat, 7 miesięcy i 12 dni należało doliczyć jedynie 2 lata, 7 miesięcy i 9 dni, co ostatecznie daje ubezpieczonemu 17 lat, 2 miesiące i 21 dni okresów

składowych i nieskładowych. Sądy obu instancji nie uwzględniły twierdzeń ubezpieczonego, że w okresie nauki w Technikum w B. w latach 1966-1969, w trakcie roku szkolnego pracował on stale, w wymiarze co najmniej 4 godzin dziennie, w gospodarstwie rolnym rodziców, co umożliwiłoby zaliczenie tego okresu, zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (obecnie jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 887) do emerytalnego stażu pracy.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku wywiódł ubezpieczony, zaskarżając wyrok w całości oraz wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.

Skarga kasacyjna została oparta na podstawie naruszenia przepisów postępowania – art. 233 § 1 k.p.c. przez całkowicie dowolną oraz niezgodną z cytowanym przepisem ocenę materiału dowodowego w sprawie i uznanie, że praca skarżącego w gospodarstwie rolnym rodziców nie miała stałego charakteru w wymiarze co najmniej 4 godzin dziennie, a jedynie formę doraźnej pomocy.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został uzasadniony tym, że skarga „jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), ponieważ w toku postępowania apelacyjnego i podejmowanych czynności decyzyjnych związanych z wydaniem zaskarżonego orzeczenia nie została zrealizowana zarówno funkcja rozpoznawcza, jak i kontrolna tego sądu, których założenia i istota zostały wyjaśnione w uchwałach Sądu Najwyższego, mających moc zasad prawnych, z dnia 23 marca 1999 r., III CZP 59/98 (OSNC 1999 nr 7-8, poz. 124) i z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07 (OSNC 2008 nr 6, poz. 56)”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398³ § 1 k.p.c. skargę kasacyjną strona może oprzeć na następujących podstawach: naruszeniu prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie lub naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Przy czym zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. W konsekwencji Sąd Najwyższy rozpoznając

skargę kasacyjną jest związany ustalonym stanem faktycznym sprawy, a związanie to wyklucza w szczególności badanie, czy Sąd drugiej instancji nie przekroczył granic swobodnej ich oceny. Pomimo niepodania w art. 398³ § 3 k.p.c. przepisów postępowania, z którymi łączony jest zakaz włączania ich do podstawy skargi kasacyjnej, ugruntowane zostało w orzecznictwie zapatrywanie, że dotyczy on przepisów obejmujących reguły związane z ustaleniem stanu faktycznego i oceną dowodów, zawarte między innymi w art. 233 § 1 k.p.c., które podziela Sąd Najwyższy rozpoznający niniejszą skargę kasacyjną.

Zarzuty kierowane do powołanego wyżej art. 233 § 1 k.p.c. zmierzają bowiem wprost do podważenia stanu faktycznego ustalonego przez sąd drugiej instancji i będącego podstawą faktyczną rozstrzygnięcia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 września 2005 r., III CSK 13/05, OSNC 2006 nr 4, poz. 76; z dnia 6 grudnia 2005 r., I CSK 65/05, LEX nr 1614932; z dnia 12 czerwca 2006 r., IV CSK 100/06, LEX nr 1101306; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2013 r., III CSK 74/12, LEX nr 1293778 oraz z dnia 13 grudnia 2012 r., III UK 17/12, LEX nr 1276227). W art. 233 § 1 k.p.c. zostały uregulowane zasady oceny dowodów; w konsekwencji nie może on stanowić uzasadnionej podstawy skargi kasacyjnej z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 2014 r., I PK 309/13, LEX nr 1494015 oraz z dnia 5 lutego 2014 r., V CSK 140/13, LEX nr 1458681).

Odnosząc powyższe rozważania do przedstawionej skargi stwierdzić należy, że wbrew wyraźnemu zakazowi wynikającemu z treści art. 398³ § 3 k.p.c., skarga kasacyjna została oparta wyłącznie na zarzutach dotyczących oceny dowodów oraz poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych. Podniesienie w skardze zarzutów, o których mowa w art. 398³ § 3 k.p.c. oznacza, że skarga została oparta na podstawie, której ustawa nie przewiduje. Skoro zatem skarżący polemizuje jedynie z ustaleniami faktycznymi dokonanymi przez Sądy obu instancji, to skarga kasacyjna jest niedopuszczalna *a limine* i podlega odrzuceniu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2014 r., I CSK 368/13, LEX nr 1522069).

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. odrzucił skargę kasacyjną jako niedopuszczalną.

Sąd Najwyższy oddalił wniosek pełnomocnika z urzędu o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącemu z urzędu, ponieważ nie jest „udzieleniem pomocy prawnej” w rozumieniu § 19 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 461 ze zm.) sporządzenie skargi, która zawiera braki konstrukcyjne i z tej przyczyny podlega odrzuceniu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2014 r., V CNP 43/14, LEX nr 1551353 i powołane tam orzecznictwo).